

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2022-0000108131

Uw kenmerk

Datum 7 maart 2022
Betreft Antwoord op vragen over de nationale week zonder vlees en
zuivel

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door het lid Ouwehand (PvdD) over het meedoen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Nationale Week Zonder Vlees & Zuivel en het invoeren van het principe 'Carnivoor? Geef het door!'

Deze vragen werden ingezonden op 23 februari 2022, met kenmerk 2022Z03447.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hanke Bruins Slot

Antwoorden op vragen van het lid Ouwehand (PvdD) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het meedoen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Nationale Week Zonder Vlees & Zuivel en het invoeren van het principe 'Carnivoor? Geef het door!' (2022Z03453)

Bent u ermee bekend dat een veel plantaardig(er) dieet een enorme positieve bijdrage kan leveren aan onder andere het dempen van de klimaatverandering, het herstel van de natuur en het voorkomen van nieuwe pandemieën en ziet u hier –als lid van een kabinet met klimaat- en natuurambities - ook een mooie rol voor uzelf om met een relatief kleine aanpassing in het aanbod van voedsel (op uw departement) een voortrekkersrol te nemen? 1)

Antwoord vraag 1:

Ik ben bekend met de positieve bijdrage die een gebalanceerd voedingspatroon kan leveren aan mens en milieu.

In 2021 heeft BZK, volgens de methode van de CO₂ prestatieladder, de CO₂ footprint van 2019 en 2020 inzichtelijk gemaakt. Meer informatie hierover kunt u vinden op Rijksoverheid.nl. FMHaaglanden heeft hiernaast, als concerndienstverlener voor BZK en contractbeheerder voor de catering, een emissieonderzoek uitgevoerd voor de dienstverlening. Uit dit onderzoek komt catering als grootste CO₂ drijver.

Op grond van de uitkomsten van de CO₂ footprint en het emissieonderzoek worden momenteel maatregelen vormgegeven om de emissies van BZK terug te dringen. Voor catering zijn deze maatregelen toegespitst op het terugdringen van voedselverspilling, het reduceren van (plastic) verpakkingsmateriaal en de eiwittransitie.

Vraag 2:

Onderschrijft u de wetenschappelijke inzichten dat een plantaardig(er) dieet zelfs dubbele klimaatwinst oplevert: niet alleen zorgt een afname van het aantal dieren dat wordt gefokt en gedood voor voedsel voor een forse afname van de uitstoot van broeikasgassen, ook zorgt het ervoor dat er landbouwgrond vrijkomt (die immers niet meer nodig is voor het verbouwen van veevoer) die kan worden teruggegeven aan de natuur om zo blijvend veel meer CO₂ vast te leggen? 2)

Antwoord vraag 2:

Ik ben bekend met deze inzichten. Het kabinet zet in op een gezond en duurzaam voedingspatroon, gebaseerd op de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Het Voedingscentrum biedt informatie op basis van wetenschappelijke en onafhankelijke inzichten. Onderdeel hiervan is dat een toename van het aandeel plantaardige eiwitten in het voedingspatroon een belangrijke bijdrage kan leveren aan zowel het klimaat, als aan de gezondheid. Daarmee onderschrijft dit kabinet deze wetenschappelijke inzichten.

Om toe te werken naar een duurzamer voedingspatroon van de consument, is het belangrijk om naar de kansen en obstakels te kijken binnen het hele voedselsysteem, van boer tot consument, en alles wat daartussen zit in de keten.

Vraag 3:

Bent u bekend met het besluit van de burgemeester van New York om op alle scholen in de stad op vrijdag voortaan plantaardige maaltijden in de kantines aan te bieden (Vegan Fridays) en deelt u de mening dat ook hier het mes aan meerdere kanten snijdt, namelijk én klimaatwinst én een gevarieerd en gezond menu en een goed voorbeeld voor de scholieren? 3)

Antwoord vraag 3:

Ik ben bekend met dit besluit. In Nederland is eten volgens de Schijf van Vijf het uitgangspunt voor een gezond voedingspatroon. Als je eet volgens de Schijf van Vijf dan eet je producten die gezondheidswinst opleveren. Ook is het goed voor het milieu. Plantaardige maaltijden dragen bij aan klimaatwinst en een gevarieerd en gezond menu. In Nederland zetten we in op voedseleducatie via de Gezonde School, Jong Leren Eten en de Gezonde Schoolkantine. Daarbij is het belangrijk om te vermelden dat het in Nederland geen wettelijke taak van het onderwijs is om een lunch aan te bieden, daarnaast is bij lang niet elke school een kantine aanwezig.

Vraag 4:

Bent u bereid mee te doen met de *Nationale Week Zonder Vlees & Zuivel* (van 7 tot en met 13 maart aanstaande) en doet uw departement ook mee?

Antwoord vraag 4:

De bedrijfscatering op mijn ministerie is deelnemer van de Nationale week zonder vlees en zuivel.

Vraag 5:

Bent u bereid om op uw departement het principe '*Carnivoor? Geef het door!*' in te voeren, wat inhoudt dat plantaardig voedsel (geen vlees en andere dierlijke producten) de norm wordt, waarbij ambtenaren en gasten van het ministerie op bestelling dierlijke producten kunnen eten zodat niemand in keuzevrijheid wordt beperkt?

Antwoord vraag 5:

Nee, want BZK levert de bijdrage op een andere wijze. Het ministerie van BZK heeft zich aangesloten bij de Rijksbrede visie circulaire catering waarin plantaardige voeding een belangrijk onderdeel is. De eiwittransitie wordt meegenomen in de maatregelen die BZK treft in de CO₂-reductie (zie het antwoord op vraag 1).

Bedrijfsrestaurants van de overheid voldoen daarnaast aan het MVI-inkoopcriterium Overheidsniveau Gezonde Catering. Hiermee worden werknemers bij de Rijksoverheid geholpen om ook op het werk gezonder en duurzamer te eten en te drinken in het bedrijfsrestaurant, de koffiecorner en tijdens bijeenkomsten.

Vraag 6:
Kunt u deze vragen (alleen namens uw eigen departement)
beantwoorden voor 7 maart 2022?

Antwoord vraag 6:

Ik heb deze vragen voor of op 7 maart beantwoord.

1. Zie o.a. Sun, Z., Scherer, L., Tukker, A. *et al.* Dietary change in high-income nations alone can lead to substantial double climate dividend. *Nat Food* **3**, 29–37 (2022)., Leclère, D., Obersteiner, M., Barrett, M. *et al.* Bending the curve of terrestrial biodiversity needs an integrated strategy. *Nature* **585**, 551–556 (2020). en Bekedam, H., c.s.. 2021. Zoönosen in het vizier. Rapport van de expertgroep zoönosen
2. NRC, 11 januari 2022, 'Wereldwijd vleesloos dieet is goed voor meer dan alleen het klimaat', Wereldwijd plantaardig dieet geeft dubbele klimaatwinst - NRC
3. New York Post, 22 februari 2022, 'NYC schools to serve vegan-only meals on Fridays', NYC schools to serve vegan-only meals on Fridays (nypost.com)